Verslag participatietraject beoogde startwijk de Polders *26-6-2023*

Uit de uitgevoerde verkenning naar een startwijk in Houten-Zuid bleek de wijk de Polders de meest geschikte wijk te zijn. We hebben onder meer bekeken:

- waar inwoners binnen nu en 5 jaar hun cv-ketel moeten/willen vervangen;
- waar de meeste inwoners positief tegenover aardgasvrij staan;
- waar dichtbij een alternatieve warmtebron is, zoals bijvoorbeeld water.

Op basis hiervan komt de wijk de Polders als beste uit de bus. Daarom wil het college van b en w aan de raad voorstellen om de Polders formeel aan te wijzen als startwijk. Daarmee zou de Polders de eerste wijk in Houten zijn die aardgasvrij gemaakt wordt.

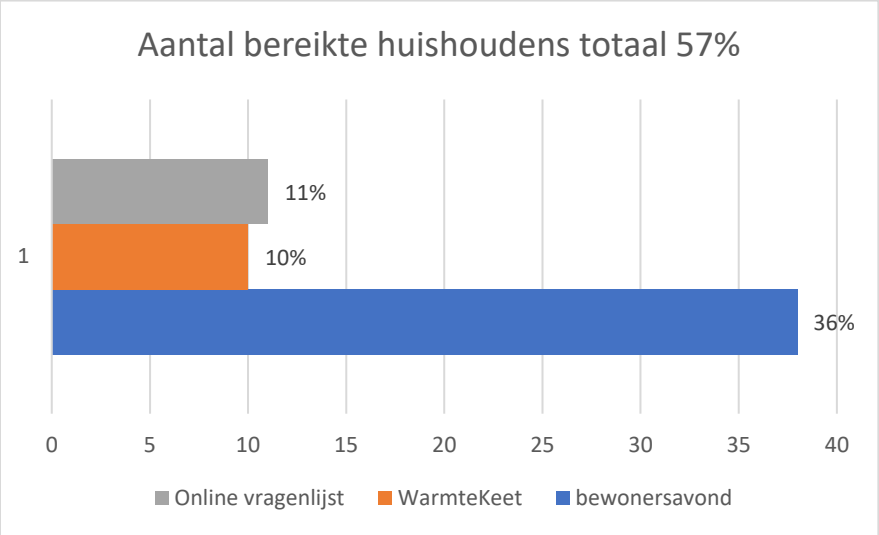
Participatie
Voor het succesvol aardgasvrij maken van een startwijk, is het belangrijk om te weten wat er leeft in de wijk. Hoe staan de wijkbewoners ten opzichte van aardgasvrij? Wat denken zij nodig te hebben om hun woning/wijk aardgasvrij te maken? Wat zijn hun vragen, zorgen of ideeën? En welke kansen zien zij? Om hier achter te komen zijn we in gesprek gegaan met de wijkbewoners. Om zoveel mogelijk wijkbewoners te bereiken, hebben we drie verschillende mogelijkheden ingezet.

- **Bewonersavonden**. We hebben twee bewonersavonden georganiseerd (29 maart en 6 april) voor de particuliere woningeigenaren. We hebben per avond twee sessies gehouden waarbij plek was voor 50 inwoners per sessie. De gesprekken zijn per sessie gevoerd aan 5 verschillende tafels. We hebben in totaal 195 mensen gesproken.
- **Keet in de wijk**. We hebben van 22 maart t/m 12 april 2023 een keet in de wijk gezet, waar inwoners terecht konden met hun vragen en opmerkingen. De keet heeft in die tijd op twee verschillende plekken gestaan. Wijkbewoners konden op woensdag- en vrijdagmiddag vrij binnenlopen en wanneer gewenst op afspraak langskomen. In de keet zijn de vragenlijsten op vrijwillige basis ingevuld. De keet was vooral bedoeld om met de particuliere huiseigenaren in gesprek te gaan, maar er zijn ook een aantal huurders langsgekomen. In totaal zijn er 35 huishoudens langsgekomen in de keet.
- **Online vragenlijst**. Na afloop van de twee bovenste activiteiten hebben we een online vragenlijst opengezet. Deze was bedoeld voor particuliere huiseigenaren uit de wijk die niet naar een bewonersavond of de keet konden komen. Via de vragenlijst konden zij hun opmerkingen, zorgen, ideeën of vragen doorgeven. De vragenlijst is door 38 inwoners ingevuld.

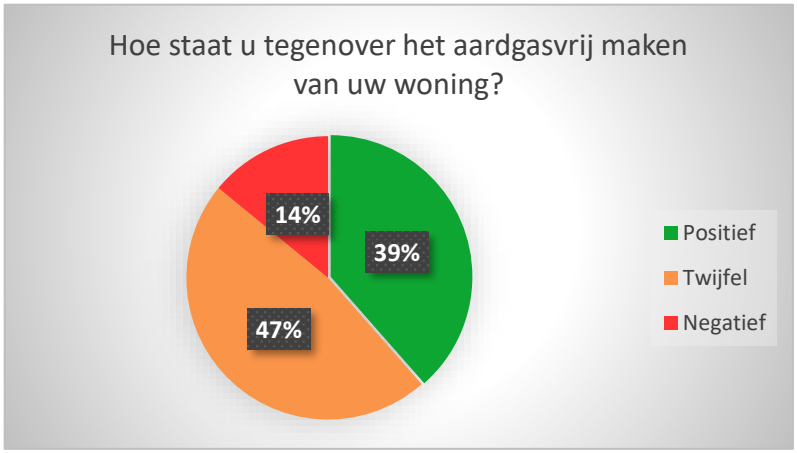
Wat is er uitgekomen?
In dit verslag hebben we de informatie van alle drie de activiteiten gebundeld. Dat is geen exacte wetenschap. Uit de grote hoeveelheid opgehaalde informatie is heel duidelijk een aantal rode draden te halen. Zeker ook in combinatie met onze eigen bevindingen tijdens de gevoerde gesprekken. Die rode draden leest u hieronder.

Hoeveel wijkbewoners bereikt en waar?
In totaal hebben we via drie verschillende communicatiemogelijkheden van 57% van de wijk feedback gehad over hoe zij denken over het aardgasvrij maken van hun woning en wijk[1]. Het bereik is wellicht nog iets groter geweest, omdat inwoners aangaven dat het erg leefde in de buurt. Via diverse Whatsapp groepen hebben zij onderling gecommuniceerd over de Polders aardgasvrij. Daarnaast hebben de meeste VvE's dit onderwerp al een keer besproken tijdens hun algemene ledenvergadering en zijn de huurders via een nieuwsbrief van Woonin geïnformeerd.

Qua verdeling hebben we de inwoners verspreid over de hele wijk bereikt. Dit inzicht hebben we voornamelijk gekregen tijdens de bewonersavonden. Particuliere woningeigenaren mochten tijdens deze avonden hun huis op een plattegrond van de wijk een kleur geven. Ook in de keet en via de online vragenlijst is gevraagd hoe inwoners denken over aardgasvrij.

Houding van de inwoners
Met het inkleuren van hun huis op de plattegrond, konden de inwoners aangeven hoe zij tegenover aardgasvrij staan. Groen: positief, oranje: twijfel en rood: negatief.

[1] Sommige inwoners zijn zowel in de keet als op de bewonersavond langsgekomen of hebben de online vragenlijst ingevuld. Deze dubbelingen zijn toegerekend aan de bewonersavonden, omdat dat ons hoofddoel was. We wilden met zoveel mogelijk inwoners het gesprek aan tafel voeren, ingedeeld op straatniveau. We hebben zoveel mogelijk meningen verzameld. Niet iedereen in de keet heeft een formulier ingevuld en 2/3 van de online vragenlijst is anoniem ingevuld.

Twijfel en positief komen het meest voor. De meeste twijfelaars geven aan dat ze de overstap willen maken, als hun zorgen worden weggenomen (zie overzicht hieronder). Ook een deel van de mensen die negatief staat tegenover aardgasvrij, geeft aan de overstap te willen maken als de obstakels waar zij tegenaan lopen worden weggenomen (zie overzicht hieronder).

Wat hebben wijkbewoners nodig om hun woning aardgasvrij te maken? Of tegen welke obstakels lopen zij aan?

Top 10 meeste genoemde voorwaarden/obstakels

1. Geld, om de overstap te bekostigen
2. Informatie over de alternatieven
3. Een goed aanbod van de gemeente
4. Geen geluidsoverlast van een nieuwe energiebron
5. Investering terugverdienen
6. Zekerheid dat het elektriciteitsnet het aankan
7. Ik wil wachten op waterstof
8. Uniformiteit in uitvoering/collectief inkopen
9. Ik wil niet mijn huis verbouwen
10. Duidelijkheid aanpak VvE's

We hebben de twijfelaars en de mensen die negatief tegenover aardgasvrij staan, nog vragen gesteld over de voorwaarden/obstakels.

Zouden we twijfelaars kunnen helpen?

Zouden we inwoners kunnen helpen die negatief staan tegenover het aardgasvrij maken van hun woning?

Overige aandachtspunten

Huurders
Naast de particuliere woningeigenaren is 11% van de huishoudens in de wijk een huurder. De enkele huurders die wij hebben gesproken geven aan mee te willen doen, maar geven aan afhankelijk te zijn van hun verhuurder. Daarbij geldt ook voor de huurder dat zij er qua financiën niet op achteruit willen gaan. Een verhuurder zal namelijk zijn investering willen verrekenen.

VvE's
Van alle particuliere woningeigenaren/huishoudens maakt 26% onderdeel uit van een VvE. Tijdens de bewonersavonden en in de keet hebben we enkele van hen gesproken. Zij gaven aan wel mee te willen doen, maar dat besluitvorming moeilijk is in verband met een collectieve aanpak. De ouderen die onderdeel zijn van een VvE, geven aan niet de urgentie te voelen om mee te doen.

Overige opmerkingen van inwoners

Samenvatting en conclusies

Samenvatting
We hebben nagenoeg 60% van de huishoudens in de wijk gesproken. Zij wonen verspreid over de hele wijk. Van deze inwoners wil het overgrote deel meedoen aan het aardgasvrij maken van hun woning onder voorwaarden (= als de genoemde obstakels opgelost worden). Meer dan de helft van de wijkbewoners heeft een positieve grondhouding. Ze snappen het belang voor het milieu en willen aan de slag met aardgasvrij onder de eerder genoemde voorwaarden. Daarmee ligt er een goede basis voor het aardgasvrij maken van deze wijk.

We hebben ook een duidelijk inzicht gekregen in de behoeftes van de wijkbewoners de Polders. Daardoor weten we nu wat er nodig is om deze startwijk succesvol van het aardgas af te halen.

Conclusies
Zoals eerder uit de enquête Houten-Zuid naar voren kwam (zomer 2022) is er voldoende draagvlak in de Polders voor het aardgasvrij maken van de wijk. Voor een succesvolle aanpak moet echter wel een aantal voorwaarden worden ingevuld. De belangrijkste drie voorwaarden voor particuliere woningeigenaren om mee te doen, zijn:

1. *Zicht op en duidelijkheid over financiering*
   Dit punt is met stip overal op nummer 1 terecht gekomen. Inwoners voelen zich op kosten gejaagd en hebben niet altijd de middelen om een andere duurzame warmtebron te bekostigen.
2. *Duidelijkheid over alternatieven*
   Inwoners geven aan pas in actie te kunnen komen als er duidelijkheid is over de alternatieven voor aardgas. Wat betekent elk alternatief voor hun woning, de kosten, voor- en nadelen, planning etc.
3. *Concreet aanbod voor de eigen woning*
   Als de alternatieven duidelijk zijn, willen inwoners in hapklare brokken een aanbod krijgen voor hun woning. Het liefst 2 of 3 mogelijkheden waaruit ze kunnen kiezen. Een aantrekkelijk aanbod met als insteek: voor iedereen haalbaar en betaalbaar. Met daarin alles op een rij, de voor- en nadelen, kosten, geluid, terugverdientijd, impact op hun woning, wel of geen gezamenlijke inkoop met de buurt etc.

Daarnaast moet in het Polderplan een apart spoor komen dat zich richt op huurders (samen met Woonin). En een apart spoor gericht op de Verenigingen van Eigenaren (VvE's). Voor VvE's geldt dat zij collectief besluiten moeten nemen over hun woningen. Dit is een extra uitdaging die een andere aanpak vraagt.

Samenvatting – infographic

